

Hautaustoimen maksuvastuista

Hautaustoimen maksut perustuvat hautaustoimilain (457/2003) 6 §:ään ja sen nojalla tehtyihin kirkkolain (652/2023) 3 luvun 36 §:n mukaisiin hautaustoimen maksuja koskeviin päätöksiin. Perintökaaren (40/1965) 18 luvun 5 §:n mukaan pesän varoista suoritetaan kohtuulliset hautauskustannukset. Hautaustoimen lasku voidaan osoittaa hautausjärjestelyistä huolehtivalle henkilölle tai hänen ilmoittamalleen kuolinpesän varoista huolehtivalle henkilölle. Jos lasku jätetään maksamatta, maksumuistutus osoitetaan hautausjärjestelyistä huolehtivalle henkilölle. Kuolinpesän osakkaat vastaavat henkilökohtaisesti velasta, jonka he ovat tehneet kuolinpesän lukuun (perintökaari 21 luku 4 §). Jos velka menee ulosottoon, kohdistuu se velan tehneeseen henkilöön. Jos hautausjärjestelyistä on huolehtinut muu kuin pesän osakas, on hän hautaustoimilain 23 §:n mukaan oikeutettu saamaan kuolinpesän varoista korvauksen kohtuullisista hautauskuluista. Jos hautausjärjestelyistä on huolehtinut kunta, lasku osoitetaan kunnalle.

Varattoman vainajan hautauskuluihin voi hakea täydentävää toimeentulotukea vainajan kotikunnan hyvinvointialueelta. Toimeentulotukea myönnetään vainajan taloudellisen tilanteen perusteella. Alaikäisen lapsen hautauskulujen myöntämiseen toimeentulotukena vaikuttaa kuitenkin perheen taloudellinen tilanne ja sen vuoksi yleensä edellytetään Kelan perustoimeentulotuen päätöstä, ennen kuin voidaan käsitellä hakemus hautauskuluihin. Hautauskulut ovat kuolinpesän ensisijaisia menoja. Lisätietoja hautauskustannusten korvaamisesta voi lukea hyvinvointialueen toimeentulotuen soveltamisohjeista.

Haudan hoidosta perittävän maksun perusteesta on säädetty lailla, joten kyse on julkisesta saatavasta. Kuitenkin, koska sopimus ja sitä koskeva maksu on vapaaehtoinen ja haudan hoidon aloittaminen voidaan sitoa sitä koskevan maksun suorittamiseen, muutoksenhakua ja perintää ei yleensä sovelleta. Haudan hoitoa koskevasta tarjouksesta ja laskusta on selvästi käytävä ilmi sopimuksen vapaaehtoisuus sekä se, että seurakunta aloittaa haudan hoidon vain, jos lasku on maksettu.

Arvonlisäverolain (1501/1993) 59 §:n 3. kohdan mukaan seurakunnan hautaustoimen maksuista ja hautojen hoitoa koskevista maksuista ei suoriteta arvonlisäveroa.